

Socialinio gyvenimo apribojimas - būtina priemonė, siekiant suvaldyti sunkiai kontroliuojamą koronaviruso plitimą, tačiau tai ir didelis išbandymas šeimoms. Vaiko teisių gynėjų patirtis rodo, kad per karantiną kyla įvairių krizinių situacijų šeimose.

Teikiant pagalbą šeimai, itin svarbus yra specialistų bendradarbiavimas su vaiku. Nuo jo sėkmės nemaža dalimi priklauso kaip greitai pavyks atsitiesti visai šeimai. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos teritoriniuose skyriuose veikiančių mobiliųjų komandų specialistai, siekdami padėti į krizę patekusioms šeimoms, ieško kelių į vaikų širdis, kartu sprendžia jų problemas, padeda šeimai ne tik išgyti, bet ir iš naujo atrasti vieniems kitus.

Klaipėdos apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus mobiliosios komandos socialinė darbuotoja Sonata Pruckutė sako, kad jos darbe buvo daug įsimintinų atvejų, kai jautrus ir profesionalus mobiliosios komandos darbas su vaiku buvo labai sėkmingas.

„Puikiai atsimenu vieną paauglį, kuomet jo šeimai patekus į krizę, jis iš pradžių visai nebendravo su apsilankančiais specialistais. Tačiau pradėjus darbą mobiliajai komandai, po trijų susitikimų buvo užmegztas bendravimas su vaiku. Tai tik parodo, jog reikia kantrybės ir laiko, kol įgyjamas vaiko ar paauglio pasitikėjimas“, – sakė S. Pruckutė.

Pasak specialistės, stengiamasi, kad vaikas būtų išklaustytas ir išgirstas, jaustų emocinį specialistų palaikymą šeimai sunkioje situacijoje. „Stengiamės išklaudyti vaiko nuomonę, lūkesčius, poreikius bei išsiaiškinti, kaip jis pats mato šeimos situaciją, kokie būdai, jo nuomone, padėtų išspręsti šeimos sunkumus“, – pabrėžia S. Pruckutė.

Mobilioji komanda - šeimos pagalbininkas

Kiekvieną iš mobiliųjų komandų sudaro 3 specialistai – psichologas, socialinis darbuotojas bei priklausomybių specialistas. Mobilioji komanda į pagalbos procesą šeimai įsijungia nustačius apsaugos poreikį vaikui. Su visais šeimos nariais ir vaiku mobilioji komanda dirba iki 30 dienų.

Kol tėvams teikiama pagalba keičiant gyvenimo būdą, vaiko teisių specialistai pasirūpina, kad vaiko poreikiai būtų užtikrinti jam liekant kartu su tėvais arba vienu iš jų, tačiau jiems padeda artimi asmenys, jeigu tokių nėra – vaikas su tėvais arba vienu iš jų apgyvendinamas socialines paslaugas teikiančioje įstaigoje.

Kai vaikas pradeda pasitikėti specialistais, atsiveria naujos galimybės jam padėti

Kai mobilioji komanda gauna tėvų sutikimą dėl vaiko konsultavimo, iš karto vyksta į vaiko gyvenamąją vietą susitikimui su juo.

„Pirmojo susitikimo metu su vaiku pristatome save, bandome kurti jaukią, šiltą atmosferą ir užmegzti ryšį su vaiku. Dirbant mobiliojoje komandoje būna situacijų, kada ryšį su vaiku pasiseka atrasti pirmojo susitikimo metu, tačiau būna atvejų, kai prireikia ir keleto susitikimų su vaiku, kad jis pradėtų bendrauti, dalintis savo jausmais, išgyvenimais, patyrimais bei pasitikėtų specialistu“, – pasakoja S. Pruckutė.

Specialistė pridūrė, kad taip pat būna situacijų, kada vaikai, pasibaigus susitikimui, jau su nekantrumu laukia, kai vėl atvyks specialistai ir jie galės pratęsti pokalbį, kadangi jaučia stiprų emocinį specialistų palaikymą šeimai sudėtingu laikotarpiu.

„Dirbant mobiliojoje komandoje yra tekę būti tarpininku tarp vaiko ir tėvų, kai vaiko prašymu buvo perduota žinutė tėvams apie tai, kaip susigrąžinti vaiko pasitikėjimą bei atkurti ryšį su vaiku, kuris buvo nutolęs. Visada mėgstu vadovautis posakiu: „ne vaikus reikia grąžinti tėvams, o vaikams – tėvus“, – sakė specialistė.

Kartu su šeima sprendžia jos problemas

Mobiliosios komandos specialistų pagrindinis tikslas yra padėti šeimos nariams savarankiškai spręsti socialines problemas, padėti jiems išsikelti trumpalaikius ir ilgalaikius tikslus ir jų siekti, keisti savo požiūrį, nuostatas, nusistovėjusius stereotipus. Specialistai siekia stiprinti žmogaus resursus savarankiškai įveikti gyvenime sutinkamus sunkumus, taip pat pasinaudoti visuomenės teikiama pagalba ir kad šeima gebėtų funkcionuoti savarankiškai.

„Mes, mobiliosios komandos specialistai, turime gebėti veikti čia ir dabar. Labai svarbi yra tolerancija, geranoriškumas, atsakingums, kūrybiškumas. Turime turėti ne tik psichologinių žinių, bendravimo įgūdžių, bet ir sugebėjimo atjausti žmogų, suprasti jo problemas ir, svarbiausia, padėti susivokti, kad gerovės pagrindas nėra vien materialinės vertybės. Teigiami rezultatai visais atvejais priklauso nuo to, ar šeimos nariai yra motyvuoti priimti pagalbą ir kartu spręsti iškilusius sunkumus“, – teigė S. Pruckutė.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos

prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacija

